

Jelle Verburg is sinds augustus 2024 werkzaam als decentrale Chief Data Officer (dCDO) bij het DOSCO dCIO. Zijn werkgebied beslaat voornamelijk speerpunt 3 van de Digitale Transformatie Strategie, te weten: data, kunstmatige intelligentie (AI) en autonomie. Verburg werkte eerder als Productmanager Open Data bij het ministerie van BZK en als Senior Data Steward bij de ontwikkeling van een Centraal Toegangspunt Data bij Rijkswaterstaat.

Organisatie in beweging brengen op het gebied van data

Jelle Verburg volgt binnen Defensie een programma dat heet *Leadership Development Journey*. Het is bedoeld voor zowel militairen als burgers en gericht op het ontwikkelen van leiders voor de toekomst. “We hadden onlangs een Landmachtdag en dat betekent dat je oefent op het uitvoeren van een militaire operatie. In essentie: snelle en duidelijke communicatie, korte beslislijnen, met elkaar opdrachten opvolgen. Wat ik heel erg uit die dag heb meegenomen: wij waren aan het oefenen, maar 1.000 km verderop in Oekraïne gebeurt dit echt; mensen in loopgraven, drones boven hun hoofd, en dan moet je je maar zien te weren. Je ziet de beelden, je leest de verhalen, maar dat kwam na afloop van die dag nog wel even dubbel en dwars binnen.”

Het is de harde realiteit van nu. “Dit soort technologieën bestaan en worden continu doorontwikkeld en we zullen als Nederland absoluut in deze technologie-wereld mee moeten om te beschermen wat ons dierbaar is”, aldus Verburg.

Mini-maatschappij

Als decentrale Chief Data Officer (dCDO) binnen DOSCO is het zijn missie de organisatie in beweging te brengen op het gebied van data en AI. Verburg managet het team Data en AI en maakt deel uit van de directie IT & Innovatie (DI&I), onder

leiding van Daniëlle Govaerts, binnen DOSCO. “Ik zeg wel eens gekserend: DOSCO is een mini-maatschappij in één. Ik weet van collega’s bij Lucht-, Landmacht, Marine en Marechaussee dat zij ook hun uitdagingen hebben. Die zijn wat meer specifiek op het betreffende defensie-onderdeel gericht. Maar DOSCO is heel breed. Binnen al die verschillende domeinen waarin we als DOSCO opereren, kunnen we kijken of we zaken efficiënter en slimmer kunnen doen.”

“We willen allemaal versnellen, vernieuwen en data-gedreven worden, daar zit de uitdaging in. Dat we leren snappen hoe het is om met data om te gaan. Dat als we die data op een bepaald niveau brengen, dat dit leidt tot bijvoorbeeld beter onderbouwde besluitvorming. Zeker gezien alle uitdagingen en de geopolitieke druk om ons heen. Daarin kan data met AI een grote rol spelen. Data is ook een brandstof voor AI ontwikkelingen.”

Voor diezelfde uitdaging staan behalve Verburg ook zijn collega-cCDO’s. “We zoeken elkaar steeds vaker op. Bijvoorbeeld in het CDO overleg, waarin we iedere maand defensiebrede ontwikkelingen over Data en AI aan bod laten komen. Daarnaast werken we samen met de afdeling Data vanuit COMMIT die datascience platformen levert én met het Data Science Center of Excellence bij de NLDA voor kennisopbouw binnen Defensie over werken met data. Op deze manier vergroten we de bewustwording rond data en AI in de opleiding. Bovendien kunnen we zo meewerken aan concrete dataprojecten, en dan écht op wetenschappelijk niveau, om vernieuwing op het gebied van data te kunnen toepassen bij concrete casuïstiek.”

Data governance

In dat overleg wordt ook de voortgang op defensiebrede programma’s besproken, zoals data governance. “Als DOSCO wil je in control zijn over je eigen datasets. Dus regie houden op de datakwaliteit, datamanagement en het zetten van de stappen die toegevoegde waarde opleveren. Tegelijk gaan die data heen en weer in de keten tussen Defensieonderdelen, dus je moet in synchronisatie blijven. Dus daar hebben we regelmatig afstemming over; over welk man-

daat waar hoort en wat houden we centraal?” “Een andere uitdaging waarvoor we staan is de opschaaling van de krijgsmacht. Daarbij stellen we de vraag hoe AI ons kan helpen; bij scenario planning, bij doorrekeningen. Als je die data hebt, dan kun je daar echt toegevoegde waarde uit halen, bijvoorbeeld door écht informatie-gestuurd te opereren. We zijn dat nu aan het ontdekken met elkaar. De eerste proeven de afgelopen tijd zijn best goed verlopen. Maar goed, 30 jaar bezuinigen op IT betekent ook dat we écht een achterstand hebben.”

Wat is de grootste ‘bottleneck’?

“Dat we op een betrouwbare manier op die data kunnen bouwen. Vuistregel is *garbage in, garbage out*. We moeten leren vertrouwen op werken met dit soort systemen. Als je weet waar data vandaan komen en hoe relaties in elkaar zitten, dan kun je met AI als versneller effect sorteren. Dus ➤

we zijn aan het experimenteren in de zin van: wat kan er? En tegelijk kijken we ook naar: wat mag er? Dat laatste vanuit wetgevingsperspectief, met name de AI-verordening van de EU. Die maakt namelijk een onderscheid tussen militair en civiel. Door de vele samenwerkingen met civiele partners in de keten zit DOSCO een beetje op de scheidslijn. Bij ieder model dat we maken is dus de afweging wat militair en wat civiel is. Daarnaast vraagt de samenwerking civiel-militair om het dŭrven delen van data met elkaar. Daar zit nog een soort spanningsveld, waarbinnen je met elkaar moet ontdekken tot hoever dit kan gaan. Want de andere kant van de medaille blijft natuurlijk dat data in verkeerde handen kunnen vallen.”

Data community

“Ik zie heel veel mogelijkheden om met data en AI stappen te zetten. Tegelijk moeten we ook oog hebben voor mensen die al jarenlang met de huidige systemen werken en nu ineens moeten leren omgaan met AI. Dus wij hebben ook oog voor de zachtere kant. We hebben niet alleen mensen met IT-kennis en data-kennis aan boord, we hebben ook mensen die oog hebben voor de

“

Data is ook een brandstof voor AI ontwikkelingen

”

dit soort technologieën vaak voortkomen uit de leiders van defensietechnologie. Binnen de Defensie context is het essentieel om gebruik te maken van deze technologie; dat het top van de top moet zijn.”

Eervol werk

“Het is echt leuk werk om te doen, het voelt ook als eervol werk. De urgentie is er, er is zoveel gaande en er wordt niet voor niets zoveel geïnvesteerd. Het vraagt tegelijk wel dat je die investeringen in Defensie kunt rechtvaardigen en dat je ook nadenkt over wat je daarvan wilt teruggeven aan de maatschappij. Daar zijn we eigenlijk echt wel iedere dag mee bezig. Er is 30 jaar lang bezuinigd en ineens krijg je veel meer geld tot je beschikking. Andere sectoren worden erdoor geraakt. Daar moet je ook bewust van zijn in de keuzes die je maakt.”

veranderkundige aspecten. Eén van onze grote successen vind ik ook onze data community die we aan het organiseren zijn voor de 44 bedrijven binnen DOSCO. Hoe zorgen we ervoor dat we met elkaar in staat zijn om slim en schaalbaar te werken? Kennis en kunde op dat vlak willen we delen, wij kunnen dat vanuit DI&I aanjagen, maar uiteindelijk moet de hele organisatie hiermee gaan werken. Dat is nog wel een dingetje. Maar die community aanpak gaat wel het verschil maken, dat heb ik ook in andere landen gezien. Samen werken aan oplossingen vanuit verschillende perspectieven, ja, daar geloof ik echt in.”

Verburg vertelt in november 2025 te hebben deelgenomen aan de *Web Summit Tech Conference* in Lissabon. “De discussie ging vooral over de geopolitieke verhoudingen en de presentaties vrijwel allemaal over AI. Heel interessant, heel actueel, en tegelijk ook een bubbel die misschien eens openklapt. Ik geloof wel dat dit een technologie is die iets anders van ons als mens gaat vragen. Want opeens hebben we technologie die data sneller en beter en efficiënter weet te combineren dan ons brein. Dat is wel een fundamentele verandering. Wat ik ook interessant vond, wat ze daar zeiden, is dat